

SANCTIEREGELINGEN: STAND VAN ZAKEN

1 mei 2023

INHOUDSOPGAVE

I. Inleiding.....	2
II. Implementatie.....	5
III. Uitzonderingen/ontheffingen.....	5
IV. Bij de uitvoering en handhaving van de Sanctiewet 1977 betrokken diensten.....	6
V. Bij de afzonderlijke sanctieregelingen specifiek betrokken diensten.....	7
VI. Handhavingsinspanningen.....	8
1. AFGHANISTAN.....	9
2. ISIS en Al Qaida.....	10
3. CHEMISCHE WAPENS.....	11
4. CONFLICTDIAMANTEN.....	12
5. CYBERAANVALLEN.....	13
6. MENSENRECHTENSCHENDINGEN.....	14
7. TERRORISME.....	15
8. BELARUS.....	16
9. MYANMAR/BIRMA.....	18
10. BOSNIË-HERZEGOVINA.....	20
11. BURUNDI.....	21
12. CENTRAAL-AFRIKAANSE REPUBLIEK.....	22
13. CHINA.....	23
14. CONGO.....	24
15. GUINEE.....	25
16. GUINEE BISSAU.....	26
17. HAÏTI.....	27
18. IRAK.....	29
19. IRAN.....	30
20. JEMEN.....	32
21. LIBANON EN SYRIE (ZIE OOK ONDER SYRIE).....	33
22. LIBIË.....	35
23. MALI.....	37
24. MOLDAVIË.....	38
25. NICARAGUA.....	39
26. NOORD-KOREA.....	40
27. OEKRAÏNE/RUSSISCHE FEDERATIE.....	43
28. SYRIE en zie ook LIBANON EN SYRIE.....	52
29. SUDAN.....	54
30. SOMALIË.....	55
31. TUNESIË.....	56
32. TURKIJE.....	57
33. VENEZUELA.....	58
34. ZIMBABWE.....	59
35. ZUID-SUDAN.....	60

I. Inleiding

Sanctiemaatregelen zijn politieke instrumenten in het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Verenigde Naties en de Europese Unie. Het zijn dwingende, niet-militaire, instrumenten die worden ingezet als reactie op schendingen van het internationale recht of van mensenrechten door regimes die rechtsstatelijke en democratische beginselen niet eerbiedigen, in een poging een kentering teweeg te brengen. Daarnaast vervullen sancties een rol in de bestrijding van terrorisme. Daartegen gerichte sancties zijn vooral gericht tegen individuen en niet-statelijke entiteiten. Sanctiemaatregelen berusten meestal op een resolutie van de VN-veiligheidsraad die vervolgens in secundair Europeesrecht worden omgezet. Een aantal sanctiemaatregelen hebben een autonome Europese grondslag. De meest voorkomende sancties zijn:

- wapenembargo's en handelsrestricties,
- financiële sancties (bevriezing van tegoeden) en
- reis- en visumrestricties.

Sanctiemaatregelen in EU-verband zijn neergelegd in raadsbesluiten en/of in verordeningen. Wanneer de maatregelen uitsluitend een opdracht aan de lidstaten inhouden (bv. visumrestricties), kan worden volstaan met een raadsbesluit. Is de normstelling – mede – gericht op particulieren (bijvoorbeeld een bevriezing van tegoeden), dan wordt (ook) een verordening vastgesteld. Gelet op de competentie van de Europese regelgever zijn wapenembargo's uitsluitend verankerd in raadsbesluiten. Met het oog op bevordering van harmonisatie van de redactie van sanctieregimes en ter bevordering van een adequate toepassing daarvan zijn *Guidelines on implementation and evaluation of restrictive measures (sanctions) in the framework of the EU Common Foreign and Security Policy* en *EU Best Practices for the effective implementation of restrictive measures* ontwikkeld: <http://register.consilium.eu.int/pdf/en/05/st15/st15114.en05.pdf>.

- Zie voor een recent overzicht van de door de VN vastgestelde sancties:
<http://www.un.org/sc/committees>
 - Zie voor een recent overzicht van sancties die zijn vastgesteld door de Europese regelgever: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/sanctions/> en https://eeas.europa.eu/topics/sanctions-policy_en
 - Zowel de VN als de EU houden geconsolideerde lijsten bij van alle personen/entiteiten/instellingen e.d. die gelist zijn. De geconsolideerde VN lijst staat op deze site: <https://www.un.org/securitycouncil/sanctions/un-sc-consolidated-list>
- De EU lijst staat op: <https://data.europa.eu/euodp/nl/data/dataset/consolidated-list-of-persons-groups-and-entities-subject-to-eu-financial-sanctions>
- <https://www.sanctionsmap.eu/> : op deze website is informatie over EU-sanctieregimes inzichtelijk gemaakt alsmede een zoekmachine om geliste entiteiten en personen op te kunnen zoeken.

Beperkende maatregelen over de volgende onderwerpen of ten aanzien van de volgende landen zijn thans van kracht:

1. Afghanistan
2. ISIS en Al Qaida
3. Chemische wapens
4. Conflictdiamanten
5. Cyberaanvallen
6. Mensenrechtenschendingen
7. Terrorisme
8. Belarus
9. Birma/ Myanmar
10. Bosnië-Herzegovina
11. Burundi
12. Centraal-Afrikaanse Republiek
13. China
14. Congo
15. Guinee
16. Guinee-Bissau
17. Haïti

18. Irak
19. Iran
20. Jemen
21. Libanon en Syrië
22. Libië
23. Mali
24. Moldavië
25. Nicaragua
26. Noord-Korea
27. Oekraïne/Russische Federatie (3x)
28. Syrië
29. Sudan
30. Somalië
31. Tunesië
32. Turkije
33. Venezuela
34. Zimbabwe
35. Zuid-Sudan

II. Implementatie

De Sanctiewet 1977 biedt een grondslag voor de totstandkoming van nationale regels ter uitvoering van internationale sanctiemaatregelen. Daarbij kunnen twee technieken van implementatie worden onderscheiden.

- a) **Overschrijven van de inhoud:** Sanctiemaatregelen die niet zijn neergelegd in een Europese verordening, zoals wapenembargo's, behoeven volledige implementatie in nationale sanctieregels (het "overschrijven" van de inhoud). Toepassing van het vergunningenregime van de douanewetgeving is hieraan complementair. De Sanctiewet 1977 is – anders dan de douanewetgeving – ook toepasbaar op Nederlanders die zich buiten Nederland aan overtreding van de sanctieregels schuldig maken (extraterritoriale werking).
- b) **Uitsluitend strafbaarstelling:** Bij implementatie van sanctiemaatregelen die in een Europese verordening zijn verankerd, kan worden volstaan met bepalingen die voorzien in de strafbaarstelling van overtredingen van de daarvoor in aanmerking komende bepalingen van die verordening.

Een derde aanpak, waarvoor geen nationale regelgeving tot stand hoeft te worden gebracht, is beperkt tot het simpelweg uitvoering geven aan de internationale normen. Niet elke internationale sanctiemaatregel vergt de totstandkoming van een nationale sanctieregeling. Visumrestricties worden uitgevoerd door de bevoegde (nationale) overheidsinstanties. Aangezien deze bepalingen zich rechtstreeks en uitsluitend richten tot overheidsinstanties zijn geen nationale regels gericht op particulieren noodzakelijk.

III. Uitzonderingen/ontheffingen

Bij het instellen van sanctiemaatregelen wordt zoveel mogelijk geprobeerd uitsluitend de beoogde rechtssubjecten te treffen. In verband hiermee zijn, onder voorwaarden, soms vrijstellingen of ontheffingen mogelijk. Het is doorgaans aan de lidstaten (de competente autoriteiten) om te beoordelen in hoeverre in een bepaalde situatie een vrijstelling of ontheffing kan worden verleend.

IV. Bij de uitvoering en handhaving van de Sanctiewet 1977 betrokken diensten

In de Regeling toezichthoudende ambtenaren Sanctiewet 1977 zijn als toezichthouder aangewezen:

- de ambtenaren van de rijksbelastingdienst, bevoegd inzake de douane¹,
- Belastingdienst/Douane Noord,
- de AID (Algemene Inspectiedienst),
- de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (Ministerie van OCW),
- de Inspectie Leefomgeving en Transport
- de ambtenaren van cluster 1 van de directie Topsectoren en Industriebeleid van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat, belast met de uitvoering van het stelsel van investeringstoetsen, en de
- commandanten van de Nederlandse oorlogsschepen.

Ingevolge de Aanwijzingsregeling rechtspersonen Sanctiewet 1977 zijn belast met het toezicht op de naleving van de Sanctiewet 1977 met betrekking tot het financieel verkeer:

- De Nederlandsche Bank N.V. en
- de Autoriteit Financiële Markten.

Voor de strafrechtelijke handhaving van de Sanctiewet 1977 zijn competent:

- het Openbaar Ministerie,
- de Ambtenaren belast met de uitvoering van de politietaak daaronder begrepen de Koninklijke Marechaussee en het Korps Landelijke Politiediensten en
- de buitengewone opsporingsambtenaren.

Bij de uitvoering van de Sanctiewet 1977 kunnen voorts betrokken zijn:

- de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst en
- de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst.

¹ Met inbegrip van het binnenlands toezicht op sanctiemaatregelen (vanuit Belastingdienst/Douane, Team POSS)

V. Bij de afzonderlijke sanctieregelingen specifiek betrokken diensten

Meer specifiek bij de uitvoering van de onderscheiden sanctieregelingen betrokken diensten zijn vermeld bij de desbetreffende regeling.

De financiële toezichthouders zien niet toe op de naleving van de Sanctiewet 1977 als zodanig, maar op de in het kader van de wet vastgestelde voorschriften voor de administratieve organisatie (de zgn. AOIC-regels).

Gebruikte afkortingen:

- DNB De Nederlandsche Bank N.V.
- AFM Autoriteit Financiële Markten
- DCV/VV Directie Consulaire Zaken en Visumbeleid
- Afdeling Vreemdelingen- en Visumzaken + posten
- IND Immigratie- en naturalisatiedienst
- OM Openbaar Ministerie
- KMAR Koninklijke Marechaussee
- ILT Inspectie Leefomgeving en Transport

VI. Handhavingsinspanningen

Handhavings- en toepassingservaringen kunnen in het kader van het Coördinatieoverleg inzake handhaving van de Sanctiewet 1977 worden uitgewisseld. Met het oog op een doelgerichte en doelmatige inzet van de – schaarse – capaciteit kan het voor de afzonderlijke diensten nuttig zijn om een handhavingsbeleid op het terrein van de Sanctiewet 1977 te formuleren. Een selectief handhavingsbeleid bevordert het terugdringen van de niet-naleving van sanctieregimes en het beheersen van de daaraan verbonden risico's. Overleg met andere partners in de keten draagt bij aan een doordachte prioriteitstelling en aan het draagvlak voor de in dat verband gemaakte keuzen.

1. AFGHANISTAN

A. Reden sancties:

dreiging internationale vrede en veiligheid

B. Aard van de sancties:

- bevriezing van tegoeden van Taliban aanhangers die vóór 17 juni 2011 als Taliban werden aangemerkt dan wel voor die datum verbonden waren met de Taliban
- verbod van levering van wapens aan Taliban (aanhangers van vóór 17 juni 2011)
- verbod van technische en financiële bijstand i.v.m. militaire activiteiten aan de Taliban (aanhangers van vóór 17 juni 2011)
- visumrestricties
- (zie voor meest recente bevrozingslijst: <http://www.un.org/sc/committees/1988/> en klik dan door via de link "List established pursuant to resolution 1988 (2011)."

C. Rechtsbasis:

- GBVB 2011/486²
- Vo 2011/753³
- Sanctieregeling Afghanistan 2011

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- Belastingdienst/Douane
- OM
- DCV/VV
- IND

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

² Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/153

³ Laatstelijk gewijzigd bij Verordening 2022/148

2. ISIS en Al Qaida

A. Reden sancties:

tegengaan terroristische aanslagen

B. Aard van de sancties:

- bevriezing van tegoeden van Al Qa'ida en IS
- verbod van levering van wapens aan Al Qa'ida en IS
- verbod van technische en financiële bijstand i.v.m. militaire activiteiten aan geliste personen en entiteiten
- visumrestricties (zie voor meest recente bevrozingslijst: www.un.org/Docs/sc/committees/1267Template.htm en klik dan door via de link "Consolidated lists").

C. Rechtsbasis:

- Besluit GBVB 2016/1693⁴
- Vo 2002/881⁵
- Vo 2016/1686⁶

D. Sanctieregeling ISIS en Al Qaida 2016

E. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- Belastingdienst/Douane
- OM
- DCV/VV
- IND

F. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 31.10.2023

⁴ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2023/848

⁵ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsvo 2023/329

⁶ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsvo 2023/845

3. CHEMISCHE WAPENS

A. Reden sancties:

Om gebruik en proliferatie van chemische wapens aan te pakken

B. Aard van de sancties:

- Bevriezing tegoeden
- reisbeperkingen⁷

C. Rechtsbasis:

- Verordening 2018/1542⁸
- Besluit 2018/1544⁹
- Sanctieregeling chemische wapens 2018

D. Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DCV/VV
- IND
- DNB
- AFM
- OM

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 16 oktober 2023

⁷ (visumrestricties: op grond van Besluit (GBVB) 2018/1544-laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2020/1482) en uitvoeringsbesluit 2019/1722)

⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsverordening 2022/2228

⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/2232

4. CONFLICTDIAMANTEN

A. Reden sancties:

Toename conflictdiamanten op de diamantmarkt waarvan opbrengst gebruikt wordt door rebellenbewegingen ter ondermijning van legitieme regeringen

B. Aard van de sancties:

- handelsregulering

-

C. Rechtsbasis:

- Vo 2002/2368¹⁰
- Sanctieregeling conflictdiamanten 2003

D. Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:

- Belastingdienst/Douane
- OM

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

¹⁰ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsvo 2022/1359

5. CYBERAANVALLEN

A. Reden Sancties

Poging cyberaanval OPCW en andere cyberaanvallen.

B. Aard van de Sancties

- Bevriezing tegoeden
- Reisbeperkingen

C. Rechtsbasis

- Vo 2019/796¹¹
- Sanctieregeling cyberaanvallen 2020

D. Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DCV/VV
- IND
- DNB
- AFM
- OM

E. Bijzonderheden:

¹¹ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsverordening 2020/1744 (Besluit (GBVB) 2019/797 is verlengd t/m 18 mei 2022)

6. MENSENRECHTENSCHENDINGEN

A. Reden sancties

Het vaststellen van een EU-mensenrechtenschendingen-regime om op te treden tegen mensenrechtenschendingen.

B. Aard van de sancties

- Bevriezing tegoeden
- Reisbeperkingen

C. Rechtsbasis

- Vo 2020/1998¹²
- Sanctieregeling mensenrechtenschendingen 2021

D. Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DCV/VV
- IND
- DNB
- AFM
- OM

E. Bijzonderheden

- Besluit (GBVB) 2020/1999: geldig t/m 8-12-2023

¹² Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsverordening 2023/500

7. TERRORISME

A. Reden sancties:

Toename terroristische aanslagen, i.h.b. die van 11 september 2001

B. Aard van de sancties:

Bevriezing van tegoeden van natuurlijke en rechtspersonen op de bevrozingslijsten

C. Rechtsbasis:

- VNVR 1373 (2001)
- GBVB/2001/930 en /93113
- Besluit (GBVB) 2015/2430
- Vo/2001/258014
- Sanctieregeling terrorisme 2002
- Sanctieregeling terrorisme 2002-II
- Sanctieregeling terrorisme 2007
- Sanctieregeling terrorisme 2007-II

D. Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DNB
- AFM
- OM

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

¹³ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/422

¹⁴ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsVo 2023/420

8. BELARUS

A. Reden sancties:

De politieke situatie (schending van mensenrechten, geen eerbiediging van rechtsstatelijke en democratische beginselen, verkiezingsfraude).

B. Aard van de sancties:

- Visumrestricties
- bevrozing van tegoeden van natuurlijke en rechtspersonen
- wapenembargo
- verbod dual-use voor militair gebruik (bepaalde personen/entiteiten) en voor ontwikkeling van defensie- en veiligheidssector
- verbod op uitvoer van uitrusting die voor binnenlandse repressie kan worden gebruikt
- luchtvaartsancties
- verbod producten/software voor toezicht/interceptie internet/telefonische communicatie
- sancties t.a.v. o.a. aardolieproducten, kaliumchloride, ijzer, staal, hout, cement, rubber en goederen t.b.v. tabaksproducten
- beperkingen voor bepaalde financiële instellingen m.b.t. toegang EU-kapitaalmarkten
- verbod op het aanbieden (her)verzekeringen aan overheid(sorganen) Belarus
- verbodsbepaling Europese Investeringsbank m.b.t. projecten publieke sector Belarus
- verbod notering en verlening van diensten met betrekking tot aandelen van Belarussische overheidsentiteiten op handelsplatformen van de EU
- beperken van financiële instromen van Belarus naar de EU waaronder een verbod op aanvaarding van deposito's van Belarussische onderdanen of ingezetenen boven een bepaalde waarde, een verbod op het aanhouden van rekeningen van Belarussische cliënten door de centrale effectenbewaarinstellingen van de EU en een verbod op de verkoop van effecten in valuta van EU-lidstaat aan Belarussische cliënten
- verbod op transacties met de Centrale bank van Belarus met betrekking tot het beheer van reserves of activa
- verbod op de verlening van publieke financiering voor de handel met en investeringen in Belarus, behoudens enkele uitzonderingen
- verbod op de levering van bankbiljetten in valuta van EU-lidstaat aan/voor Belarus
- verbod op wegvervoer in de EU door Belarussische wegvervoeronderneming

- beperken gespecialiseerde diensten inzake financieel berichtenverkeer aan bepaalde Belarussische kredietinstellingen en hun Belarussische dochterondernemingen
- aanvullende verplichtingen inzake een verbod op overvliegen ten aanzien van de netwerkbeheerder voor netwerkfuncties voor luchtverkeersbeheer van het gemeenschappelijk Europees luchtruim
-

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2012/642¹⁵
- Vo 2006/765¹⁶
- Sanctieregeling Belarus 2006

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DCV/VV
- KMAR/Zeehavenpolitie
- IND
- DNB
- AFM
- OM
- Belastingdienst/Douane
- Minister van IenW

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 28.02.2024

¹⁵ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/421

¹⁶ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsverordening 2023/419

9. MYANMAR/BIRMA

A. Reden sancties:

De politieke situatie (belemmering nationale verzoening, schending van mensenrechten, onrechtmatige detentie van oppositieleiders en het opleggen van dwangarbeid door het militaire regime).

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo
- Visumrestricties
- Verbod uitrusting binnenlandse repressie uitrusting/mijnbouw uitrusting
- Verbod financiering/technische bijstand uitrusting t.b.v. militaire repressie
- Verbod uitvoer goederen voor tweërlei gebruik bestemd voor leger en grenswacht.
- Beperkingen uitvoer apparatuur toezicht op communicatie
- Bevriezing van tegoeden van personen behorende tot leger, grenswacht of mensenrechtenschenders

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2013/184/GBVB¹⁷
- Vo 401/2013¹⁸
- Sanctieregeling Myanmar 2013

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DCV/VV
- IND
- KMAR/Zeehavenpolitie
- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- OM
- FIOD

E. Bijzonderheden:

¹⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/887

¹⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoerverordening 2023/886

- werkingsduur t/m 30.04.2024

10. BOSNIË-HERZEGOVINA

A. Reden sanctie:

De politieke situatie

B. Aard van de sancties:

- Visumrestricties
- Bevriezingsmaatregelen

Rechtsbasis:

- Besluit 2011/173¹⁹

C. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- CDIU
- DCV/VV
- IND

D. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 31.03.2024

¹⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2021/543

11. BURUNDI

A. Reden sanctie:

De politieke situatie

B. Aard van de sancties:

- Visumrestricties
- Bevriezingsmaatregelen

C. Rechtsbasis:

- Verordening 2015/1755²⁰
- Besluit (GBVB) 2015/1763²¹
- Sanctieregeling Burundi 2015

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- CDIU
- OM
- DCV/VV
- IND

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 31.10.2023

²⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsverordening 2022/2043

²¹ Besluit (GBVB) 2022/2051

12. CENTRAAL-AFRIKAANSE REPUBLIEK

A. Reden sancties:

politieke situatie (christenen/moslams)

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo
- Visumrestricties
- Bevriezingsmaatregelen
- Verbod vervoer of levering huurlingen
- verbod technische of financiële bijstand i.v.m. militaire activiteiten

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2013/798/GBVB²²
- Verordening 224/2014²³
- Sanctieregeling Centraal-Afrikaanse Republiek 2014

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- Belastingdienst/Douane
- OM
- FIOD
- Financiën
- IND
- DCV/VV

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

²² Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/338

²³ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoerorder 2023/331

13. CHINA

A. Reden sancties:

politieke situatie (schending mensenrechten; bloedige onderdrukking van de studentenopstanden)

B. Aard van de sancties:

Wapenembargo

C. Rechtsbasis:

Verklaring van de Europese Raad van Madrid van 27 juni 1989

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- Belastingdienst/Douane
- OM
- FIOD

E. Bijzonderheden:

- Werkingsduur voor onbepaalde tijd

Opmerkingen: Op internationaal niveau is een 'op maat gesneden' wapenregime in voorbereiding (de zogeheten *toolbox*).

14. CONGO

A. Reden sanctie:

politieke/ interne situatie (oorlog)

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo
- verbod technische of financiële bijstand i.v.m. militaire activiteiten
- bevroeringsmaatregelen
- visumrestricties

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2010/78824
- Vo 1183/200525
- Sanctieregeling Congo 2005

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- OM
- FIOD
- IND
- DCV/VV

E. Bijzonderheden:

- Werkingsduur t/m 12.12.2023

²⁴ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/2412

²⁵ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoerverordening 2022/2401

15. GUINEE

A. Reden sanctie:

Gewelddadig optreden/mensenrechtenschendingen tegen politieke demonstranten.

B. Aard van de sancties:

- visumrestricties
- bevrozing van tegoeden van bepaalde personen en entiteiten die betrokken zijn bij mensenrechtenschendingen politieke demonstranten

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2010/63826
- Vo 2009/128427
- Sanctieregeling Guinee 2010

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DCV/VV
- IND
- Belastingdienst/Douane
- OM
- CDIU
- FIOD

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 27.10.2023

²⁶ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/2052

²⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Verordening 2022/2042

16. GUINEE BISSAU

A. Reden sanctie:

Gewelddadig optreden waaronder een staatsgreep

B. Aard van de sancties:

- visumrestricties
- bevrozing van tegoeden van bepaalde personen en entiteiten die betrokken zijn bij o.a. een staatsgreep

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2012/28528
- Vo 2012/37729
- Sanctieregeling Guinee Bissau 2012

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DCV/VV
- IND
- DNB en AFM
- CDIU

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

²⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/1335

²⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsverordening 2022/1330

17. HAÏTI

A. Reden sanctie:

Uitvoering van Resoluties 917(1994), 841(1993), 873(1993) en 875(1993) van de VN-veiligheidsraad

B. Aard van de sancties:

verbod om claims van Haïtiaanse autoriteiten of (rechts)personen die door de VN-maatregelen zijn getroffen te honoreren of te compenseren

C. Rechtsbasis

Verordening 1994/1264

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

E. Bijzonderheden:

werkingsduur voor onbepaalde tijd

2A. Reden sanctie:

Politieke situatie medeplichtigheid aan destabilisering van o.a. vrede en veiligheid

2B. Aard van de sanctie:

-visumrestricties

-bevriezing tegoden en economische middelen van bepaalde personen en entiteiten

2c. Rechtsbasis:

-Besluit 2022/2319³⁰

-Vo 2022/2309³¹

-Sanctieregeling Haiti 2022

2D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

-DCV/VV

³⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2023/338

³¹ Laatstelijk gewijzigd bij Verordening 2023/331

-IND

-DNB/AFM

-Belastingdiens/Douane

-FIOD

2E. Bijzonderheden

Werkinsduur voor onbepaalde tijd

18. IRAK

A. Reden sancties:

Uitvoering van een aantal VN-resoluties (i.h.b. 1483 (2003)) waarbij bepaalde (handels)sancties tijdelijk zijn opgeheven om het economisch herstel van Irak te bevorderen (via het Ontwikkelingsfonds voor Irak).

B. Aard van de sancties:

- verbod van import, export en handel in cultuurogoederen
- wapenembargo
- bevrozing van tegoeden van het voormalig regime
- "ontvrieling" van tegoeden met het oog op storting in het Ontwikkelingsfonds voor Irak
- vrijwaring van gasexport en opbrengsten daarvan van juridische procedures en beslagleggingen door schuldeisers van Irak

C. Rechtsbasis:

- GBVB/2003/49532
- Vo/1210/200333

D. Sanctieregeling Irak 2004 II

E. Betrokken diensten handhaving en toezicht:

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- OM
- Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

³² Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2023/338

³³ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsvo 2023/723

19. IRAN

A. Reden sancties:

Nucleaire activiteiten en mensenrechten

B. Aard van de sancties:

- visumrestricties
- wapenembargo
- een vergunningenstelsel voor verkoop, levering, technische en financiële bijstand of tussenhandeldiensten naar en vanuit Iran t.a.v. goederen, technologie en software die nucleair gerelateerd zijn
- een vergunningenstelsel voor verkoop, levering, technische en financiële bijstand of tussenhandeldiensten naar en vanuit Iran t.a.v. goederen en technologie die kunnen bijdragen aan opwerking, verrijking of zwaar water gerelateerde activiteiten
- handelsbeperkingen t.a.v. goederen en technologie die zijn opgenomen in de lijst van het Missile Technology Control Regime
- Handelsbeperkingen t.a.v. goederen en technologie genoemd in de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen, Verbod op deelnemen aan, of het vergroten van een Iraanse deelneming die betrokken is bij de vervaardiging van deze verboden goederen en technologie
- een vergunningenstelsel voor verkoop en levering, technische en financiële bijstand of tussenhandeldiensten naar Iran van programmatuur, bedoeld in Bijlage VII bis bij Vo 2012/267
- een vergunningenstelsel ten aanzien van grafiet en metalen, bedoeld in Bijlage VII bij Vo 2012/267
- Bevriezing van tegoeden en economische middelen t.a.v. personen en entiteiten die in Bijlagen XIII en XIV van VO 267/2012 zijn vermeld
- Verbod van bepaalde diensten (bunker-, leverings- en onderhoudsdiensten) aan Iraanse vaartuigen en vrachtvliegtuigen, indien vermoeden bestaat dat deze schepen of vrachtvliegtuigen goederen vervoeren die vallen onder de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen, of waarvan de levering, verkoop, overbrenging of uitvoer krachtens Verordening (EU) 2012/267 verboden is.

C. Rechtsbasis:

- Vo 267/201234 en Besluit 2010/413/GBVB35
- Vo 359/201136
- Besluit 2011/235/GBVB37
- Sanctieregeling Iran 2012

D. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DCV/VV en IND
- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- OM
- CDIU
- OCW
- FIOD
- IenW

E. Bijzonderheden:

- Werkingsduur t/m 13.04.2024

³⁴ Laatstelijk gewijzigd door uitvoeringsvo 2023/853

³⁵ Laatstelijk gewijzigd door Besluit (GBVB) 2023/854

³⁶ Laatstelijk gewijzigd door uitvoeringsvo 2023/846

³⁷ Laatstelijk gewijzigd voor Besluit 2023/849

20. JEMEN

A. Reden sancties:

Ondermijning stabiliteit en veiligheid

B. Aard van de sancties:

- Visumrestricties
- bevrozing van tegoeden
- wapenembargo jegens bepaalde personen
- verbod op financiële en technische bijstand i.v.m. militaire activiteiten

C. Rechtsbasis:

- Verordening 1352/2014³⁸
- Besluit 2014/932/GBVB³⁹
- Sanctieregeling Jemen 2015

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- DCV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
- OM
- CDIU
- FIOD

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

³⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Verordening 2023/331

³⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/338

21. LIBANON EN SYRIE (ZIE OOK ONDER SYRIE)

A. Reden sancties:

- betrokkenheid Libanese en Syrische functionarissen bij moord voormalig premier Hariri
- betrokkenheid ondermijning rechtsstaat en belemmering democratie

B. Aard van de sancties:

- wapenembargo
- visumrestricties
- bevrozing tegoeden van verdachte Libanese en Syrische functionarissen bij moord op voormalig premier Hariri
- bevrozing tegoeden/economische middelen van betrokkenen die de rechtsstaat/democratie ondermijnen/belemmeren

C. Rechtsbasis:

- GBVB 2005/888⁴⁰
- GBVB 2006/625
- Besluit 2021/1277⁴¹
- Vo 2006/305⁴²
- Vo 2006/1412⁴³
- Vo 2021/1275
- Sanctieregeling Libanon en Syrië 2007

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- DCV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
- Belastingdienst/Douane
- OM
- FIOD

E. Bijzonderheden:

⁴⁰ Laatste gewijzigd bij Besluit 2023/338

⁴¹ Laatste gewijzigd bij Besluit 2022/1314

⁴² Laatste gewijzigd bij Vo 2023/331

⁴³ Laatste gewijzigd bij Vo 2010/555

- Lijst met namen van personen jegens wie de sancties van toepassing zijn, is nog niet gepubliceerd
- Werkingsduur voor onbepaalde tijd en werkingsduur Besluit 2021/1277 t/m 31-07-2023

22. LIBIË

A. Reden sancties:

mensenrechtenschending

B. Aard van de sancties:

- wapenembargo (tenzij het betreft beschermende kleding bestemd voor VN-, EU-personeel en voor vertegenwoordigers van media en humanitaire organisaties)
- verbod op repressiemiddelen
- visumrestricties en bevrozingsmaatregelen voor/van de sleutelfiguren, plus van diegenen die een bedreiging vormen voor de vrede en veiligheid en de stabiliteit, van het voormalig Libisch bewind
- verbod op levering van financiële en technische bijstand i.v.m. militaire activiteiten
- informatieplicht t.a.v. vrachten van en naar Libië
- verbod op vervoer ruwe olie in bepaalde (aangewezen) vaartuigen
- inspectieplicht na toestemming van de vlaggenstaat
- verbod op uitvoer van goederen die gebruikt kunnen worden voor mensensmokkel

C. Rechtsbasis:

- Besluit (GBVB) 2015/1333⁴⁴
- VO 2016/44⁴⁵
- Sanctieregeling Libië 2016

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- DCV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
- OM
- FIOD
- Inspectie Leefomgeving en Transport

E. Bijzonderheden:

⁴⁴ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsbesluit (GBVB) 2022/2543

⁴⁵ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoerverordening 2022/2525

- werkingsduur voor onbepaalde tijd (ingevolge Besluit 2018/476 (L 79)) gelden t.a.v. enkele geliste personen een afwijkende werkingsduur)

23. MALI

A. Reden sancties:

Bedreiging van de vrede, veiligheid en stabiliteit

B. Aard van de sancties:

Visumrestricties

Bevriezing tegoeden en economische middelen

C. Rechtsbasis:

VO 2017/1770⁴⁶

Besluit 2017/1775⁴⁷

Sanctieregeling Mali 2017

D. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DNB en AFM
- CDIU
- DCV/VV
- IND
- OM

E. Bijzonderheden:

Werkingsduur t/m 14 december 2023

⁴⁶ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsverordening 2023/428

⁴⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/431

24. MOLDAVIË

A. Reden sancties:

politieke situatie (conflicten in Transnistrisch gebied)

B. Aard van de sancties:

visumrestricties

C. Rechtsbasis:

GBVB/2010/573⁴⁸

D. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DCV/VV
- IND
- KMAR/Zeehavenpolitie
- OM

E. Bijzonderheden:

Werkingsduur t/m 31.10.2023

⁴⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2022/20851893

25. NICARAGUA

A. Reden sancties:

Schending mensenrechten, bedreiging democratie en rechtsstaat

B. Aard van de sancties:

- visumrestricties
- bevrozing tegoeden en economische middelen

C. Rechtsbasis:

- Vo 2019/1716⁴⁹
- Besluit (GBVB) 2019/1720⁵⁰
- Sanctieregeling Nicaragua 2019

D. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DCV/VV
- DNB en AFM
- OM
- CDIU
- IND

E. Bijzonderheden:

werkingsduur t/m 15.10.2023

⁴⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoerverordening 2022/1935

⁵⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/1943

26. NOORD-KOREA

A. Reden sancties:

- Kernproeven

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo
- Visumrestricties
- Verbod op vluchten met verboden goederen
- Verbod op toegang in de haven van vaartuigen die eigendom zijn, geëxploiteerd of bemand zijn door Noord-Korea
- Verbod vliegtuigen om te landen, te vertrekken en over te vliegen indien deze worden geëxploiteerd door maatschappijen uit Noord-Korea of van oorsprong uit Noord-Korea afkomstig zijn
- Inspectie van alle vracht, inclusief op volle zee, van en naar Noord-Korea bij redelijk vermoeden van proliferatiegevoelige nucleaire goederen alsmede andere maritieme sancties
- handelsrestricties t.a.v. luxe goederen, waaronder kunstvoorwerpen, voorwerpen voor verzamelingen en antiquiteiten
- handelsrestricties t.a.v. Noord-Koreaans textiel (invoerverbod) en visproducten
- handelsrestricties en een investeringsverbod t.a.v. goederen en technologie die een bijdrage kunnen leveren aan proliferatiegevoelige nucleaire activiteiten
- bevrozing van tegoeden van bepaalde personen en entiteiten die betrokken zijn bij proliferatiegevoelige nucleaire activiteiten
- invoerverbod op aardolieproducten, lood en looderts etc.
- verbod op het openen van bankrekening en verbod op bankrelaties indien vermoeden op bijdragen tot verboden activiteiten van Noord-Korea
- verbod op technische bijstand en financiering i.v.m. militaire/nucleaire activiteiten
- kennisembargo
- verbod onderhouden van bankrelaties/verbod joint ventures/verbod op het nemen van een eigenbelang in entiteiten die een relatie hebben met Noord-Korea i.v.m. betrokkenheid nucleaire activiteiten of mijn-/raffinage of chemische industrie
- verbod op joint ventures in de maritieme sector
- verbod op het aannemen van investeringen vanuit Noord-Korea

- verbod op invoer van levensmiddelen, landbouwproducten, machines, elektronisch materieel, aarde en steen, verbod op verwerven van visserijrechten
- verbod leveren nieuwe munten/biljetten aan of t.b.v. de centrale bank van Noord-Korea
- verbod op financiering of financiële bijstand van/voor de handel met Noord-Korea i.v.m. nucleaire en andere verboden activiteiten
- verbod op de overdracht van tegoeden van en naar Noord-Korea
- verbod verkoop/aankoop overheidsobligaties
- verbod bepaalde soorten aluminium, verbod op verkoop, invoer en overdracht van grondstoffen waaronder ertsen (ijzererts), mineralen, steenkool e.d. vanuit Noord-Korea
- verbod verkoop, vervoer en handel in goud, edel metalen, diamanten aan de regering van Noord-Korea
- verbod van verkoop of levering van luchtvaartbrandstoffen
- uitvoerverbod van koper, nikkel, zilver, zink, ijzer, staal en andere metalen
- uitvoerverbod van beelden, vaartuigen, industriële apparatuur, machines en transportvoertuigen

C. Rechtsbasis:

- Vo 2017/150951
- Besluit (GBVB) 2016/849⁵²
- Sanctieregeling Noord-Korea 2017

D. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- Belastingdienst/Douane
- DCV/VV
- DNB en AFM
- OM
- FIOD
- CDIU
- OCW
- IenW

⁵¹ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsverordening 2022/2429

⁵² Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2022/2431

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

27. OEKRAÏNE/RUSSISCHE FEDERATIE

Site van de EU:

http://europa.eu/newsroom/highlights/special-coverage/eu_sanctions/index_en.htm

Handboek sancties Oekraïne/Russische Federatie:

<http://www.rvo.nl/sites/default/files/Handboek%20Rusland.pdf>

1A Reden sancties:

Verduistering Oekraïense overheidsmiddelen en mensenrechtenschending

1B Aard van de sancties:

Bevriezing tegoeden en economische middelen van sleutelfiguren van voormalig bewind

1C Rechtsbasis:

- Verordening 208/201453
- Besluit 2014/11954
- Sanctieregeling Oekraïne 2014

1D Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- CDIU
- OM

1E Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 06.03.2024

2A Reden sancties:

Acties in strijd met de integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne

2B Aard van de sancties:

- bevrozing tegoeden en economische middelen van verantwoordelijken en verantwoordelijke entiteiten voor acties in strijd met de integriteit, soevereiniteit en onafhankelijkheid van Oekraïne

⁵³ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsvo 2023/449

⁵⁴ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/457

- visumrestricties
- wapenembargo (overdracht én overbrenging)
- kapitaalmarktrestricties
- de directe of indirecte aankoopverkoop, het direct of indirect verlenen van investeringsdiensten of bijstand bij de uitgifte van, of enige andere handeling met betrekking tot overdraagbare effecten en geldmarktinstrumenten door RF, Centrale Bank RF of natuurlijke of rechtspersoon handend namens RF
- verbod uitvoer dual use goederen t.b.v. militaire eindgebruiker én t.a.v. personen en entiteiten Bijlage IV van VO 833
- verbod uitvoer goederen en technologie olie industrie, verbod diensten olie-industrie/schalieolie projecten
- verdere beperkingen voor de uitvoer van goederen en technologie voor tweërlei gebruik en op de verlening van daarmee verband houdende diensten
- beperkingen op de uitvoer van bepaalde goederen en technologie die een bijdrage zouden kunnen leveren tot de technologische verbetering van de Russische defensie- en veiligheidssector en beperkingen aanverwante diensten
- een verbod op het verlenen van publieke financiering of financiële bijstand voor handel met of investeringen in Rusland, behoudens bepaalde uitzonderingen
- een verbod op de verkoop, levering, overdracht of uitvoer naar Rusland van specifieke goederen en technologieën voor gebruik bij olieraffinage, alsook de verlening van daarmee verband houdende diensten
- een uitvoerverbod voor goederen en technologie die geschikt zijn voor gebruik in de lucht- en ruimtevaartindustrie, alsmede een verbod op het verstrekken van verzekerings- en herverzekeringsdiensten en onderhoudsdiensten met betrekking tot die goederen en technologie
- een verbod op het verlenen van technische bijstand en andere aanverwante diensten, alsmede het verstrekken van financieringsmiddelen en financiële bijstand in verband met de onder vorenbedoeld uitvoerverbod vallende goederen en technologie
- een uitbreiding van de bestaande financiële beperkingen, met name die inzake de toegang van bepaalde Russische entiteiten tot de kapitaalmarkten
- een verbod op de notering en de verlening van diensten in verband met aandelen van Russische overheidsentiteiten op handelsplatforms van de Europese Unie
- nieuwe maatregelen die financiële instroom van Rusland naar de Europese Unie aanzienlijk beperken, door een verbod op het aanvaarden van deposito's van

Russische onderdanen of ingezetenen boven een bepaalde waarde, een verbod op het aanhouden van rekeningen van Russische cliënten door de centrale effectenbewaarinstellingen van de Europese Unie en op de verkoop van in valuta van EU-lidstaat luidende effecten aan Russische cliënten

- Alle transacties met de Centrale Bank van Rusland verboden
- Luchtvaartsancties: Russische luchtvaartmaatschappijen, in Rusland geregistreerde luchtvaartuigen, en niet in Rusland geregistreerde luchtvaartuigen die eigendom zijn van of gecharterd worden door, of anderszins onder controle staan van Russische natuurlijke personen of rechtspersonen, entiteiten of organen wordt verboden te landen in, of op te stijgen van, het grondgebied van de EU dan wel over dat grondgebied te vliegen
- Verbod gespecialiseerde diensten aan bepaalde Russische kredietinstellingen en hun Russische dochterondernemingen die relevant zijn voor het Russische financiële systeem
- Verbod op levering van bankbiljetten in valuta van EU-lidstaat aan de Russische Federatie
- Mediasancties: verbod voor exploitanten om de inhoud die door de in bijlage XV van Verordening 833/2014 vermelde entiteiten wordt verstrekt, uit te zenden of de uitzending van die inhoud mogelijk te maken met welk middel en in welke vorm dan ook (bijv. via kabel, satelliet, IP-TV, internetproviders, internetplatforms of applicaties voor het delen van video's, ongeacht of deze nieuw of voorgeïnstalleerd zijn)
- Uitzendlicenties of -vergunningen en transmissie- en distributieregelingen met de in bijlage XV van Verordening 833/2014 vermelde entiteiten worden geschorst
- Verbod/handelsbeperkingen goederen en technologie voor de scheepvaart
- uitvoerbeperkingen uitrusting, technologie en diensten voor de energiesector in Rusland, met uitzondering van de nucleaire industrie en de downstreamsector van het energietransport
- verbod op nieuwe investeringen in de Russische energiesector met uitzondering van bepaalde gevallen
- verbod op alle transacties met bepaalde staatsbedrijven waarvoor reeds herfinancieringsbeperkingen gelden
- verbod op import van ijzer- en staalproducten uit Rusland
- verbod op export van bepaalde (luxe) goederen met een waarde van meer dan 300 euro

- een verbod op transacties met bepaalde bedrijven die voor meer dan 50% in handen van de staat zijn
- verbod op het verlenen van kredietwaardigheidsbeoordelingsdiensten aan Russische klanten alsmede de toegang tot abonnementsdiensten met betrekking tot kredietwaardigheidsbeoordelingsactiviteiten
- een verbod om toegang te verlenen tot havens op het grondgebied van de Europese Unie aan vaartuigen die geregistreerd zijn onder Russische vlag
- een verbod om goederen te kopen/in te voeren e.d., vermeld in bijlage XXI van Verordening (EU) nr. 833/2014
- een verbod om steenkool en andere vaste fossiele brandstoffen, vermeld in bijlage XXII van Verordening (EU) nr. 833/2014), (in)direct te kopen, in te voeren e.d. dragen indien oorsprong Rusland of uit Rusland worden uitgevoerd
- een verbod om de goederen, vermeld in bijlage XXIII van Verordening (EU) nr. 833/2014), (ivm versterking van de industriële capaciteit van Rusland, (in)direct te verkopen/leveren aan personen of entiteiten in Rusland, of voor gebruik in Rusland
- een verbod van wegvervoer, inclusief doorvoer, in de Europese Unie uitgevoerd door een in Rusland gevestigde wegvervoeronderneming
- een verbod op gunning en voortzetting van uitvoering van overheidsopdrachten en concessies met Russische onderdanen en in Rusland gevestigde entiteiten of lichamen
- een verbod op het verlenen van steun, incl. financiering en financiële bijstand uit een programma van de Unie, Euratom of een lidstaat, aan entiteiten die eigendom zijn van of onder zeggenschap staan van de Russische overheid
- een verbod op registratie, een statutaire zetel, een zakelijk of administratief adres en beheersdiensten aan een trust of een soortgelijke juridische constructie
- een verbod op de directe en indirecte invoer, aankoop of overdracht van goud afkomstig uit Rusland
- handelsbeperkingen producten die zouden kunnen bijdragen tot de militaire en technologische versterking van de Russische Federatie of tot de ontwikkeling van haar defensie- en veiligheidssector, waaronder bepaalde chemische stoffen, zenuwgassen en goederen die geen andere toepassingen in de praktijk hebben dan de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing

- een verbod op de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van vuurwapens en onderdelen, essentiële componenten en munitie voor vuurwapens naar Rusland
- invoerbepalingen op producten die aanzienlijke inkomsten voor de Russische Federatie genereren
- uitvoerverbod van goederen die kunnen bijdragen tot de versterking van de Russische industriële capaciteit
- handelsbepalingen op voor de verkoop, levering, overdracht of uitvoer van goederen die in de luchtvaartsector worden gebruikt
- een verbod op technische bijstand, tussenhandeldiensten, financiering of financiële bijstand en verzekeringen voor een vaartuig van ruwe aardolie of aardolieproducten indien een vaartuig onder de vlag van een derde land Russische ruwe aardolie of aardolieproducten vervoert die zijn aangekocht tegen een prijs die hoger is dan het prijsplafond
- het verbod op transacties met bepaalde rechtspersonen, entiteiten of lichamen die in het bezit zijn van, of onder controle staan van, de Russische overheid wordt uitgebreid met een verbod voor onderdanen van de Europese Unie om functies in de bestuursorganen van die rechtspersonen, entiteiten of lichamen te bekleden
- een verbod op alle verstrekkingen van economische voordeel aan het Russisch Scheepvaartregister
- een uitbreiding van het verbod op de toegang tot havens en sluisen op het grondgebied van de Europese Unie voor vaartuigen die gecertificeerd zijn door het Russische Scheepvaartregister
- een (algeheel) verbod op het aanbieden van diensten op het gebied van portemonnees (wallets), rekeningen en bewaring van cryptoactiva aan Russische personen en ingezetenen
- een verbod op het verlenen van architectuur- en ingenieursdiensten, alsook van IT-adviesdiensten en van diensten op het gebied van juridisch advies
- een verbod voor EU-onderdanen om functies te bekleden in bestuursorganen van alle in Rusland gevestigde rechtspersonen, entiteiten of lichamen die eigendom zijn, of onder zeggenschap staan, van de Russische staat;
- een verbod op het aanbieden van bepaalde diensten waaronder reclame, marktonderzoek en opinieonderzoek, producttests en technische inspectie aan de Russische Federatie en aan in Rusland gevestigde rechtspersonen, entiteiten of lichamen

- een verbod op nieuwe investeringen in de Russische mijnbouwsector met uitzondering van winnings- en delvingsactiviteiten met betrekking tot bepaalde kritieke grondstoffen
- een verlenging van de opschorting van de uitzendvergunningen in de Europese Unie van Russische mediakanalen die onder permanent toezicht staan van de Russische leiders, en het verbod op het uitzenden van de door deze kanalen geleverde inhoud
- uitbreiding van de lijst met goederen die zouden kunnen bijdragen tot de militaire en technologische versterking van Rusland of de ontwikkeling van zijn defensie- en veiligheidssector
- een verbod op het bekleden door Russische van posities in de bestuursorganen van eigenaren of exploitanten van kritieke infrastructures, Europese kritieke infrastructures en kritieke entiteiten
- een verbod op de doorvoer over het grondgebied van Rusland van uit de Europese Unie uitgevoerde goederen en technologie voor tweëerlei gebruik en wapens;
- een verbod op het ter beschikking stellen van gasopslagcapaciteit in de Europese Unie aan Russische onderdanen, natuurlijke personen die in Rusland verblijven en in Rusland gevestigde rechtspersonen of entiteiten
- een meldplicht voor luchtvaartmaatschappijen die tussen Rusland en de Europese Unie, rechtstreeks of via een derde land, niet-geregelde vluchten uitvoeren, om de bevoegde autoriteiten in kennis te stellen van alle relevante informatie over de vlucht;
- een uitbreiding van de informatieplicht en de verificatieplicht voor eenieder ten aanzien van informatie van tegoeden en economische middelen van geliste personen en entiteiten
-

2C Rechtsbasis:

- Verordening 269/201455 alsmede Verordening 833/201456
- Besluit 2014/14557 alsmede Besluit 2014/512/GBVB58
- Sanctieregeling territoriale integriteit Oekraïne 2014

⁵⁵ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsvo 2023/806

⁵⁶ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsverordening 2023/722

⁵⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/811

⁵⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/434

2D Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- CDIU
- DCV/VV
- Belastingdienst/douane
- EZK energie- en mediasanctie en eigendom bedrijven
- IenW (lucht- en scheepvaartsancties)
- OM

2E Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 31.07.2023 (betreft Besluit 2014/512)
- werkingsduur t/m 15.06.2023 (betreft Besluit 2014/145)

3A Reden sancties: inlijving de Krim en Sebastopol

3B Aard van de sancties:

- Handelsbeperkingen goederen afkomstig/oorprong uit Krim of Sebastopol
- Verbod investering in sectoren vervoer, telecom, energie en exploitatie natuurlijke rijkdommen in Krim en Sebastopol
- Uitvoerverbod essentiële uitrusting en technologie ten aanzien van de sectoren vervoer, telecom, energie en exploitatie natuurlijke rijkdommen in Krim en Sebastopol
- Volledig investeringsverbod in bedrijven ("entiteiten") in Krim of Sebastopol
- Verdieping van het exportverbod van goederen en technologie in de bestaande sectoren transport, telecommunicatie, energie en olie/gas/mineralenexploratie naar de Krim of Sebastopol,
- Verdieping van het verbod op diensten gerelateerd aan de infrastructuur van de Krim of Sebastopol in de genoemde sectoren
- Verbod op het verlenen van diensten gerelateerd aan de toerisme industrie in de Krim of Sebastopol en het aandoen van de havens door cruiseschepen.

3C Rechtsbasis:

- Verordening 692/201459

⁵⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Verordening 2022/1848

- Besluit 2014/386/GBVB60
- Sanctieregeling inlijving Krim en Sebastopol 2014

3D Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- CDIU
- Belastingdienst/douane
- OM
- I en W

3E Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 23.06.2023

4A Reden Sanctie: erkenning Donetsk en Luhansk en het sturen van Russische strijdkrachten naar die gebieden.

4B Aard van de Sanctie:

- Handelsbeperkingen goederen afkomstig/oorsprong uit Donetsk en Luhansk
- Verbod investering/technische bijstand in sectoren vervoer, telecom, energie en prospectie/exploratie/productie olie, gas en minerale rijkdommen in Donetsk en Luhansk
- Uitvoerverbod essentiële uitrusting en technologie ten aanzien van de sectoren vervoer, telecom, energie en prospectie/exploratie/productie olie, gas en minerale rijkdommen in Donetsk en Luhansk
- Verbod op verwerven of vergroten van o.a. deelnemingen en joint ventures in Donetsk en Luhansk
- Verbod op de handel en goederen en technologie bestemd voor gebruik in bepaalde sectoren in Donetsk en Luhansk
- Verbod op het verlenen van diensten gerelateerd aan toeristische activiteiten in Donetsk en Luhansk.

4C Rechtsbasis

⁶⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/962

- Verordening 2022/263⁶¹
- Besluit 2022/266⁶²
- Sanctieregeling erkenning Donetsk en Luhansk 2022

4D Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- CDIU
- Belastingdienst/douane
- OM

4E Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 24.02.2024

⁶¹ Laatstelijk gewijzigd bij Verordening 2022/1903

⁶² Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2023/388

28. SYRIE en zie ook LIBANON EN SYRIE

A. Reden sanctie:

mensenrechtenschending (onderdrukking vreedzame demonstraties)

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo is sinds juli 2013 vervallen (aanvragen voor export worden per geval beoordeeld) uitvoer- en invoerbepalingen, met uitzondering van wapens en aanverwant(e) materiaal en uitrusting die zouden kunnen worden gebruikt voor binnenlandse onderdrukking (de bevoegdheid voor het opzetten van een vergunningsmechanisme is naar nationaal niveau gedelegeerd). Uitzondering: chemische wapens invoer/vervoer vanuit Syrië is toegestaan in geval het ter ondersteuning is van de OPCW);
- verbod op repressiemiddelen
- visumrestricties voor de verantwoordelijke gewelddadige repressie
- bevrozing van tegoeden verantwoordelijke gewelddadige repressie (tenzij de bevroren tegoeden of economische middelen aan de VN worden vrijgegeven met het oog op humanitaire bijstand (SHARP));
- verbod op levering van financiële en technische bijstand repressiemiddelen
- verbod op handel in goud, edelmetaal en diamant
- handelsrestricties t.a.v. luxe goederen verbod op de uitvoer van apparatuur voor toezicht op telecommunicatie voor gebruik door het Syrische regime
- beperkende maatregelen t.a.v. aardolieproducten (verbod aankoop, invoer of investeringsverbod
- beperkende maatregelen t.a.v. kerosine/reactiemotorbrandstof (tenzij bestemd voor de VN en niet-Syrisch burgerluchtvaart of aangewezen Syrische burgerluchtvaartmaatschappijen)
- beperkingen financiële dienstverlening i.v.m. kerosine/reactiemotorbrandstof
- verbod levering munten en biljetten aan Centrale Bank van Syrië
- beperkingen op de financiering van bepaalde ondernemingen
- beperkingen op de financiële steun voor handel
- restricties vervoerssector waaronder diensten van vliegtuigen alsmede landingsrestricties
- restricties infrastructuurprojecten

- verbod op handel in cultuurgoederen afkomstig uit Syrië of van oorsprong Syrisch

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2013/255/GBVB⁶³
- Vo 36/2012⁶⁴
- Sanctieregeling Syrië 2012

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- DCV/VV, IND
- OM
- FIOD
- Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 01.06.2023

⁶³ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsbesluit (GBVB) 2023/847

⁶⁴ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsvo 2023/844

29. SUDAN

A. Reden sancties:

politieke situatie (burgeroorlog)

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo
- Visumrestricties
- Verbod op technische en financiële bijstand i.v.m. militaire activiteiten
- Bevriezing van tegoeden

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2014/450/GBVB⁶⁵
- Vo 2014/747⁶⁶
- Sanctieregeling Sudan 2014

D. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- DCV/VV
- IND
- OM
- FIOD

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

⁶⁵ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsbesluit 2021/815

⁶⁶ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsvo 2021/804

30. SOMALIË

A. Reden sancties:

politieke situatie

B. Aard van de sancties

- Wapenembargo verbod op technische en financiële bijstand i.v.m. militaire activiteiten
- Visumrestricties
- Bevriezing van tegoeden en economisch middelen
- informatieplicht t.a.v. vrachten van en naar Somalië
- verbod invoer houtskool uit Somalië alsmede een verbod om de handel in houtskool te financieren en te verzekeren en een verbod op onderdelen van /voor geïmproviseerde explosieven

C. Rechtsbasis:

- GBVB/2010/23167
- Vo 2010/35668
- Vo 2003/14769
- Sanctieregeling Somalië 2003

D. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- Belastingdienst/Douane
- OM
- FIOD
- DCV/VV en IND

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

⁶⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/338

⁶⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Verordening 2023/331

⁶⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Verordening 2023/154

31. TUNESIË

A. Reden sancties:

politieke situatie/verduistering gelden door sleutelfiguren voormalig bewind

B. Aard van de sancties:

bevriezing tegoeden en economische middelen van sleutelfiguren van voormalig bewind

C. Rechtsbasis:

- Vo 2011/101⁷⁰
- Besluit 2011/72/GBVB⁷¹
- Sanctieregeling Tunesië 2011

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- CDIU
- OM

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 31.01.2024

⁷⁰ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsverordening 2023/156

⁷¹ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2023/159

32. TURKIJE

A. Reden sancties:

- Ongeoorloofde booractiviteiten

B. Aard van de sancties:

- bevrozing tegoeden en economische middelen van verantwoordelijken van de ongeoorloofde booractiviteiten

C. Rechtsbasis:

- Verordening 2019/1890⁷²
- Besluit 2019/1894⁷³

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- CDIU
- OM

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 12.11.2023

⁷² Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsvo 2021/1960

⁷³ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/2186

33. VENEZUELA

A. Reden sancties:

- voortdurende verslechtering van de toestand inzake democratie, de rechtsstaat en de mensenrechten

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo
- Verbod op uitrusting voor binnenlandse repressie
- Verbod uitvoer bewakingsapparatuur
- bevrozing tegoeden en economische middelen van bepaalde personen die een bedreiging vormen voor de democratie of de rechtsstaat
- visumrestricties

C. Rechtsbasis:

- Vo 2017/2063⁷⁴
- Besluit (GBVB) 2017/2074⁷⁵
- Sanctieregeling Venezuela 2017

D. Betrokken diensten bij handhaving en toezicht:

- DNB en AFM
- CDIU
- OM
- DCV/VV en IND
- Belastingdienst/Douane
- FIOD

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 14.11.2023

⁷⁴ Laatstelijk gewijzigd bij uitvoeringsverordening 2022/2194

⁷⁵ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit 2022/2201

34. ZIMBABWE

A. Reden sancties:

politieke situatie (slechte mensenrechtensituatie)

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo
- verbod van technische en financiële bijstand i.v.m. militaire activiteiten
- visumrestricties t.a.v. personen die de vrede belemmeren
- bevriezing tegoeden van de regering van Zimbabwe en van de hoofdverdachten van mensenrechtenschendingen

C. Rechtsbasis:

- Besluit 2011/101⁷⁶
- Vo 2004/314⁷⁷
- Sanctieregeling Zimbabwe 2004

D. Bij de handhaving en toezicht betrokken diensten:

- DNB en AFM
- Belastingdienst/Douane
- DCV/VV, IND en KMAR/Zeehavenpolitie
- OM
- FIOD

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur t/m 20.02.2024

⁷⁶ Laatstelijk gewijzigd bij Besluit (GBVB) 2023/339

⁷⁷ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsverordening 2022/226

35. ZUID-SUDAN

A. Reden sancties:

politieke situatie (burgeroorlog)

B. Aard van de sancties:

- Wapenembargo
- Verbod levering gewapende huurlingen
- visumrestricties
- Verbod op technische en financiële bijstand i.v.m. militaire activiteiten en i.v.m. levering gewapende huurlingen
- Bevriezingsmaatregelen
-

C. . Rechtsbasis:

- Besluit 2015/740/GBVB⁷⁸
- Vo 2015/735⁷⁹
- Sanctieregeling Zuid-Sudan 2015

D. Bij handhaving en toezicht betrokken diensten:

- Belastingdienst/Douane
- DNB en AFM
- OM
- FIOD
-

E. Bijzonderheden:

- werkingsduur voor onbepaalde tijd

⁷⁸ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoeringsbesluit 2022/755

⁷⁹ Laatstelijk gewijzigd bij Uitvoerverordening 2022/748